

President Nyerere's statsbesøk.

Tale ved Regjeringens middag på Akershus Slott,
torsdag 29. april 1976.

Herr President, Deres Majestet, Deres Kongelige Høyheter,
ærede gjester.

På vegne av min regjering er det en stor ære og glede
for meg å ønske dere alle velkommen til denne middagen.

Herr President, selv om Deres besøk er for kort til
at De kan få noe grundig inntrykk av landet, er det et inderlig
ønske at De og Deres delegasjon vil føle at Tanzania har mange

- 2 -

gode venner i Norge.

Mot slutten av dette året vil Tanzania feire 15-års dagen
for sin uavhengighet.

Et viktig skritt mot uavhengighet var dannelsen av TANU
i 1954, noe som var et resultat av Deres sterke og dyktige
politiske arbeid. Jeg vet ikke hva De følte med hensyn til
Deres lands framtid den gangen, herr President, men jeg har
funnet en erklæring De avga i det året, hvor De sier at det kan
ta 25 år å oppnå uavhengighet. Det ville blitt i 1979. For
Deres egen og for Deres folk's skyld er jeg glad for den feil-
vurdering De gjorde den gang.

De besøker oss i dag i egenskap av president i Deres
land. Ved siden av Deres konstitusjonelle og politiske

funksjoner vet vi at De er personlig interessert i alle saker som er av betydning for Deres land.

Jeg må tilstå at jeg har ikke sett Deres oversettelse av Shakespeare's skuespill til swahili. Og hvis jeg hadde sett dem, hadde jeg neppe forstått ett ord. Men De ville bli overrasket over å høre i hvor stor grad prinsippene i Arusha-erklæringen er kjent og verdsatt i Norge.

Jeg vil gjerne framheve fire punkter i denne erklæringen som for meg synes å danne hjørnesteinene i ethvert framgangsrikt, demokratisk afrikansk land:

- folkets rett til å velge sine ledere,
- viktigheten av å stole på seg selv og bryte avhengigheten av utenlandsk innflytelse,
- legge vekt på å utvikle landsbygda, der størstedelen av befolkningen lever,

- fordeling av inntekter for å hindre at det oppstår en rik og mektig overklasse.

Det er en fare for alle politiske ledere at de betrakter folket som "grupper" og ikke som individer. Jeg tror den mest betydelige faktor i Deres lederstilling er Deres evne til å holde kontakt med menneskene som individer. La meg illustrere dette ved å sitere en av Deres egne uttalelser om utvikling: "Skjønt det er mulig for en utenforstående å bygge en manns hus, kan ikke en utenforstående gi mannen stolthet og selvtillit. Slike ting må en mann utvikle i seg selv ved sine egne handlinger. Bare mannen selv kan virkeliggjøre sin egen utvikling; og bare folket selv kan virkeliggjøre folkets utvikling."

Denne utviklingsfilosofien som De har formulert, herr President, har også lært oss i dette landet noe viktig. Den

lærer oss hva vår rolle i utviklingsarbeidet må være, og hvilken som er Deres. Dere tar avgjørelser og planlegger. Vår rolle er å stille til rådighet noen av de ressursene som vi har rikelig av. Vi kan hjelpe Dere med å fullføre Deres egne planer, program og prosjekter.

Under det internasjonale økonomiske system vi har hatt og fremdeles har, har økonomiske ressurser tilflytt de rike landene fra de fattige. Vi betrakter vårt utviklingshjelp-program som forsøk på å snu denne strømmen.

De er ikke bare en leder i Tanzania, men også en leder i afrikansk sammenheng. Vi er kjent med Deres interesse og bekymring for det sørlige Afrika. To land der, Mosambik og Angola, har nylig oppnådd selvstendighet. Sammenbruddet av Portugals diktatur og folkets frigjøringskamp var årsaker til at dette ble oppnådd. Det vil sannsynlig bli en mer smertefull

prosess å oppnå flertallsstyre med fulle demokratiske rettigheter for befolkningen i Rhodesia, Namibia og Sør-Afrika.

Jeg tror ikke at uavhengighet kan bli gitt til noen. En må selv arbeide for det. Følgelig vil befolkningen i Rhodesia selv måtte kjempe for sin uavhengighet. Men de som er venner av befolkningen i dette landet har ansvar for å hjelpe dem i deres anstrengelser. Den norske regjering har gitt og vil gi full politisk støtte i kampen mot Rhodesias illegale regime. Vi har avsatt midler til humanitær hjelp til African National Council (ANC). Utbetalingen av pengene er blitt holdt tilbake på grunn av indre uoverensstemmelser i ANC. Vi er oppmerksom på at andre land i det sørlige Afrika gir en sterkere støtte til frigjøringsbevegelsene, og det er be-

tryggende å se Tanzanias holdning til dette.

Etter at de siste drøftingene mellom ANC og Smith brøt sammen, har vi nå inntrykk av at væpnet kamp synes å være den eneste muligheten. Væpnet kamp finner sted i dag. Gerilja-grupper fra frigjøringsbevegelsene er daglig i kamp.

Men Smith har fremdeles en sjanse til å se livets realiteter i øynene, og å overlate landets styre til folket. Menneskeliv er allerede blitt ofret i Rhodesia. Det er mitt inderlige håp at folket vil oppnå virkelig uavhengighet uten at for mange menneskeliv går tapt.

Vi vet at Tanzanias regjering går inn for å støtte den politiske utvikling i det sørlige Afrika. Jeg vil at De skal vite, herr President, at vi har full tillit til Deres evne til å kombinere den nødvendige styrke med politisk talent og aldri tape folkets interesser av syne.

I 1959 sa De at "vi, folket i Tanganyika, skulle ønske å tenne en fakkell på toppen av Mount Kilimanjaro, og at den skulle skinne ut over våre grenser og gi håp der hvor det var fortvilelse, kjærlighet der hvor det var hat og verdighet hvor det før bare var ydmykelse."

Jeg kan forsikre Dem, herr President, at De har tent denne fakkell, og at den fremdeles skinner klart. For Afrikas framtid deler vi Deres håp om at Tanzania's ånd fortsatt vil skinne ut over landegrensene.